

Številka: 1011-60/2017-5
Ljubljana, 3. 1. 2018
GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE Gp.gs@gov.si
ZADEVA: Odgovor Vlade Republike Slovenije na zahtevo Zveze svobodnih sindikatov Slovenije v zvezi s priporočili OECD glede kolektivnih pogodb in plačnega sistema v zasebnem sektorju Republike Slovenije – predlog za obravnavo
1. Predlog sklepov vlade:
<p>Na podlagi šestega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14 in 55/17) je Vlada Republike Slovenije na ... seji dne ... pod točko ... sprejela naslednji</p> <p style="text-align: center;">SKLEP</p> <p>Vlada Republike Slovenije je sprejela Odgovor na zahtevo Zveze svobodnih sindikatov Slovenije v zvezi s priporočili OECD glede kolektivnih pogodb in plačnega sistema v zasebnem sektorju Republike Slovenije, in ga pošlje Zvezi svobodnih sindikatov Slovenije.</p> <p style="text-align: center;">Mag. Lilijana KOZLOVIČ GENERALNA SEKRETARKA</p> <p>Priloga:</p> <ul style="list-style-type: none">- Odgovor Vlade Republike Slovenije na zahtevo Zveze svobodnih sindikatov Slovenije v zvezi s priporočili OECD glede kolektivnih pogodb in plačnega sistema v zasebnem sektorju Republike Slovenije <p>Prejme:</p> <ul style="list-style-type: none">- Zveza svobodnih sindikatov Slovenije
2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:
/
3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:
- mag. Katja Rihar Bajuk, v.d. generalne direktorice Direktorata za delovna razmerja in pravice iz dela na Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.
3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:
/
4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:
/

5. Kratek povzetek gradiva:		
/		
6. Presoja posledic za:		
a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij 	NE
7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR: (Samo če izberete DA pod točko 6.a.)		

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)		Znesek za t + 1	
SKUPAJ				
OBRAZLOŽITEV:				
I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
/				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:!				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:!				

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:/	
7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:	
Gradivo nima finančnih posledic.	
8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:	
Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na: – pristojnosti občin, – delovanje občin, – financiranje občin.	NE
Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje: – Skupnosti občin Slovenije SOS: NE – Združenju občin Slovenije ZOS: NE – Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: NE	
9. Predstavitev sodelovanja javnosti:	
Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:	NE
Pri pripravi gradiva sodelovanje javnosti ni potrebno.	
10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:	
	DA
11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:	
	NE
Dr. Anja Kopač Mrak MINISTRICA	

Priloga:

- Predlog odgovora Vlade Republike Slovenije

Na podlagi šestega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14 in 55/17) je Vlada Republike Slovenije na ... seji dne ... pod točko ... sprejela naslednji

SKLEP

Vlada Republike Slovenije je sprejela Odgovor na zahtevo Zveze svobodnih sindikatov Slovenije v zvezi s priporočili OECD glede kolektivnih pogodb in plačnega sistema v zasebnem sektorju Republike Slovenije, in ga pošlje Zvezi svobodnih sindikatov Slovenije.

Mag. Lilijana KOZLOVIČ
GENERALNA SEKRETARKA

Priloga:

- Odgovor Vlade Republike Slovenije na zahtevo Zveze svobodnih sindikatov Slovenije v zvezi s priporočili OECD glede kolektivnih pogodb in plačnega sistema v zasebnem sektorju Republike Slovenije

Prejme:

- Zveza svobodnih sindikatov Slovenije

Odgovor na zahtevo Zveze svobodnih sindikatov Slovenije v zvezi s priporočili OECD glede kolektivnih pogodb in plačnega sistema v zasebnem sektorju Republike Slovenije

Zveza svobodnih sindikatov Slovenije (v nadaljevanju: ZSSS) je 28. novembra 2017 na predsednika Vlade Republike Slovenije dr. Mira Cerarja in ministrico za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dr. Anjo Kopač Mrak naslovila zahtevo po neupoštevanju priporočila OECD glede kolektivnih pogodb in plačnega sistema v zasebnem sektorju Republike Slovenije. V zahtevi je izpostavljena zgroženost nad pozivi in priporočili OECD, objavljenimi v »Economic Surveys SLOVENIA 2017«, ki se nanašajo na plačni sistem v zasebnem sektorju in na bipartitni dialog, saj OECD v svoji raziskavi poziva k deregulaciji kolektivnih pogodb in se tako po mnenju ZSSS neupravičeno vmešava v postavljanje plačnega sistema v zasebnem sektorju, pri čemer ZSSS poudarja, da OECD nima pravice določati in posegati v plačni sistem zasebnega sektorja, ki je odvisen od dogovora socialnih partnerjev. Ob tem izražajo tudi ostro nasprotovanje predlogom, da vlada odpravi dodatek za delovno dobo in neobdavčen znesek prehrane in prevoza, ostro zavračajo idejo o uvajanju nižjih minimalnih plač za dolgotrajno brezposelne ter stalno poudarjanje, da je minimalna plača v Republiki Sloveniji previsoka, saj gre tu za plačilo za delo in ne za socialni korektiv, pri čemer je mediana v Sloveniji dejansko pod povprečno plačo zaradi nizkih plač in velikega deleža zaposlenih, ki prejemajo manj od povprečne plače.

Vlada Republike Slovenije v povezavi z zahtevo ZSSS po neupoštevanju priporočila OECD glede kolektivnih pogodb in plačnega sistema v zasebnem sektorju Republike Slovenije uvodoma poudarja, da gre v izpostavljenem primeru za priporočila, ki za državo niso zavezujoča. Morebitne spremembe ureditve področja kolektivnega dogovarjanja, plačnega sistema v zasebnem sektorju ali spremembe delovnopravne zakonodaje so lahko sprejete le po ustaljenih postopkih, se pravi v skladu z nacionalno zakonodajo in prakso.

V zvezi s plačnim sistemom v zasebnem sektorju izpostavljamo, da ureditev plačila za opravljeno delo v temelju ureja Zakon o delovnih razmerjih (Uradni list RS, št. 21/13, 78/13 – popr., 47/15 – ZZSDT, 33/16 – PZ-F, 52/16 in 15/17 – odl. US; v nadaljnjem besedilu: ZDR-1) v okviru posebnega poglavja o pravicah, obveznostih in odgovornostih iz delovnega razmerja, pri čemer iz 126. člena ZDR-1 izhaja, da mora delodajalec pri plači upoštevati minimum, določen z zakonom oziroma kolektivno pogodbo, ki neposredno zavezuje delodajalca. ZDR-1 določa, da je plača sestavljena iz osnovne plače, dela plače za delovno uspešnost, dodatkov in plačila za poslovno uspešnost, če je to dogovorjeno s kolektivno pogodbo ali pogodbo o zaposlitvi. Iz 127. člena ZDR-1 pa izhaja, da se osnovna plača določi upoštevaje zahtevnost dela, za katerega je delavec sklenil pogodbo o zaposlitvi.

V Republiki Sloveniji bistveni temelj urejanja plač za različne ravni zahtevnosti dela predstavljajo kolektivne pogodbe, sklenjene na različnih ravneh, ki so predmet svobodnih pogajanj med predstavniki delavcev in delodajalcev, ki avtonomno odločajo tudi o višinah izhodiščnih oziroma osnovnih plač za različne ravni zahtevnosti dela. Z Zakonom o minimalni plači (Uradni list RS, št. 13/10 in 92/15; v nadaljnjem besedilu: ZMinP) pa se na državni ravni določa višina minimalne plače, ki jo morajo vsi delodajalci spoštovati pri plačilu delavcev za njihovo opravljeno delo.

Sistem kolektivnega dogovarjanja v naši državi ureja Zakon o kolektivnih pogodbah (Uradni list RS, št. 43/06 – ZKoiP, 45/08 ZARbit), ki kot splošen zakon na tem področju, izhaja iz temeljnega načela, da je sklepanje kolektivnih pogodb svobodno in prostovoljno, kar izhaja tudi iz mednarodnih dokumentov. To načelo vsebuje tako ratificirana Konvencija Mednarodne organizacije dela št. 98 o uporabi načel o pravicah organiziranja in kolektivnega dogovarjanja, kot tudi Konvencija Mednarodne organizacije dela št. 154 o spodbujanju kolektivnega dogovarjanja poudarja prostovoljnost kolektivnega pogajanja. Zato ZKoiP ne predpisuje obveznega sklepanja kolektivnih pogodb, ne predpisuje obvezne vsebine kolektivnih pogodb, niti ne določa vrst kolektivnih pogodb in ravni, na katerih naj bi se te sklepale. Vse

to bi namreč posegalo v voljo strank in preprečevalo, da do sklenitve kolektivne pogodbe pride vedno in povsod, pa tudi le takrat, kadar je takšna volja in interes obeh strank. Avtonomija strank je eno osnovnih vodil pravne ureditve tega področja.

Vprašanje hierarhije kolektivnih pogodb pa ZKoliP ureja v 5. členu, kjer kot temeljno načelo določa, da se delodajalci, pri sklepanju kolektivnih pogodb na ožji ravni lahko dogovorijo le o pravicah in delovnih pogojih, ki so za delavce ugodnejši. Ne glede na navedeno pa se lahko pod pogoji, ki se določijo s kolektivno pogodbo na širši ravni, s kolektivno pogodbo na ožji ravni določijo tudi pravice in delovni pogoji, ki so za delavce drugačni ali manj ugodni. Ravno ta zakonska ureditev pa predstavlja fleksibilen način reševanja kriznih situacij, npr. na podjetniški ravni, seveda ob izpolnjevanju pogojev iz širše kolektivne pogodbe.

Vlada Republike Slovenije v zvezi z ureditvijo področja delovne zakonodaje in hkrati sistema kolektivnega dogovarjanja ter plačnega sistema Republike Slovenije poudarja, da bo skladno z dosedanja prakso in Pravili o delovanju Ekonomsko socialnega sveta ter nenazadnje tudi upošteva zadnji socialni sporazum, ureditev temeljnih vprašanj s področja delovne zakonodaje in hkrati področja kolektivnega dogovarjanja ter minimalne plače tudi v bodoče morala biti prvenstveno predmet usklajevanja med socialnimi partnerji in vlado, pri čemer si bo Vlada Republike Slovenije prizadevala za konstruktiven socialni dialog in doseganje najširšega možnega soglasja socialnih partnerjev pri vseh obravnavanih vprašanjih s področja delovne pravne zakonodaje.